

Pro tajemníka ÚV KSČ s. M. Beňu
ke schválení

A. Jem

proschváleno n. 9. 4. 1987

MS

VNITROSTRANICKÁ INFORMACE č. 17

Pro členy a kandidáty předsednictva,
členy sekretariátu ÚV KSČ

Dne 14. 4. 1987

Dau

Č. j.: inf /03224/ 17

Počet listů: 10

Počet výtisků: 27

Den vydání: 14. dubna 1987

OBSAH

Informace o politické situaci v krajích

Informace o politické situaci v krajích

Rozhodující politickou událostí, se kterou v plném slova smyslu žila v posledním období celá naše vlast, byla příprava a **průběh návštěvy delegace sovětských stranických a státních představitelů v čele s generálním tajemníkem ÚV KSSS s.M. Gorbačovem** v Československu. Potvrdila vysokou autoritu a popularitu s.M. Gorbačova u našich občanů bez rozdílu sociálních a věkových skupin, která se po jeho bezprostředních a srdečných setkáních s obyvateli ještě zvýšila. Ze zpráv krajských (městských) výborů strany vyplývá, že ohlasy pracujících prokazují mimořádný zájem a velkou sledovanost i těmi, kteří zůstávají jinak ke všemu pasivní. Středočeský KV KSČ uvádí, že s. Gorbačov se stal v očích lidí symbolem progresivního stranického funkcionáře, který cílevědomě vede boj se vším, co se v socialismu přežilo, stalo se brzdou jeho dalšího rozvoje. Oceňována je přímost a otevřenost jednání s.M. Gorbačova v neformálních rozhovorech, jeho schopnost navázat při každé příležitosti s okolím osobní úzký kontakt v konstruktivních dialozích. V souvislosti s jeho osobou je spojována zásadní změna v uplatňování leninského stylu práce v Sovětském svazu, především v tom, že se začala důsledně realizovat přijatá usnesení strany a vlády do života.

Všestranně je podporována nová mírová iniciativa přednesená s.M. Gorbačovem na shromáždění v Paláci kultury. Určitá hrdost zaznívá nad tím, že byla vyhlášena právě v Praze. Zaujaly zvláště návrhy na snížení a následnou likvidaci raket s doletem do 1 000 km, které jsou umístěny na evropském kontinentu. Za zásadové je považováno oznámení, že Sovětský svaz zahájil výstavbu podniku na likvidaci chemických zbraní. Pozitivně je hodnoceno vystoupení s.G. Husáka s tím, že mítink vyústil v manifestaci nerozborné jednoty a přátelství mezi našimi národy a Sovětského svazu i jeho rozhovor poskytnutý redaktorce Rudého práva a dalším sdělovacím prostředkům.

Výsledky jednání jsou charakterizovány jako další významný mezník ve vztazích ČSSR a SSSR i v pokračování boje za udržení světového míru. Očekává se, že vzájemná spolupráce přispěje k rychlejší realizaci přebudování hospodářského mechanismu a povede k rozšíření přímých vztahů v materiální výrobě i vědecko-technickém rozvoji. V souvislosti s vyslovovanými požadavky na využití sovětských zkušeností z přestavby společnosti je kladně hodnoceno stanovisko, vyjádřené našimi představiteli, v němž se KSČ plně staví za závěry lednového zasedání ÚV KSSS.

Na počest návštěvy s. M. Gorbačova nastoupila v krajích na mimořádné směny celá řada pracovních kolektivů. Například v závodě Tiba Josefův Důl (Středočeský kraj) rozpracovali na této směně 141 500 m látky a dokončili 10 950 m v hodnotě 143 000 Kčs. V n.p. Sázavan Zruč n.Sáz. zhotovili 3 000 párů dětské obuvi. V Přádelnách česané příze Nejdek (Západočeský kraj) vyrobili v prodloužené směně 31 280 polotovarů. Na Dole Pohraniční stráž Březová pracovalo na opravách zařízení a úklidu 1 726 zaměstnanců. Ve Středoslovenském kraji vytvořilo dne 11.dubna t.r. přes 579 000 občanů o sobotě "Pracovní cti" hodnotu díla za 165 miliónů Kčs. Podobný rozvoj pracovní iniciativy je uváděn i z dalších krajů.

V ohlasech je kladně hodnocena činnost sdělovacích prostředků, zvláště aktuální reportáže a záznamy v Čs. televizi o průběhu pobytu s.M. Gorbačova.

Téměř ve všech krajích vznikly dotazy, proč s.M. Gorbačov ukončil svoji návštěvu v ČSSR již v sobotu. Očekává se podrobnější informace (vnitrostranickou cestou) o výsledcích jednání s.Husáka a s. Gorbačova. Pod vlivem západních sdělovacích prostředků i opožděné informace o důvodech změny návštěvy s.M. Gorbačova se ojediněle vyskytly spekulace, že odložil svůj pobyt u nás z jiných důvodů než zdravotních, chtěl se prý také setkat s Dubčekem atd. Některé názory například v Severomo-

ravském a Východočeském kraji směřovaly také k tomu, že po jejím ukončení dojde u nás ke kádrovým změnám a zejména k omlazení nejvyšších orgánů. Všechny různé dohady a úvahy pak v důsledku dobré atmosféry v průběhu návštěvy ustupovaly do pozadí.

Široká veřejnost, zejména pak ženy - matky a důchodci ocenili **usnesení PÚV KSČ, vlády ČSSR, předsednictva ÚRO a P ÚV SSM k realizaci závěrů XVII. sjezdu KSČ v sociálním zabezpečení.** V některých krajích (Severomoravském a Jihomoravském) se lidé ojediněle dotazovali, zda na provedené změny máme dostatek hmotných i finančních zdrojů. Současně zde vznikají dotazy, zda nebudou kompenzovány úpravou maloobchodních cen spotřebního zboží a potravin. V Severomoravském, Západočeském a Severočeském kraji se přes pozitivní ohlasy vyskytly i názory, že ke zveřejnění uvedeného usnesení nebyla volena vhodná doba. Vyznělo to, jako ukázání se před s.M. Gorbačovem.

Někteří pracující ve Středoslovenském kraji se v souvislosti s novými sociálními opatřeními kriticky vyjadřovali k západní propagandě, podle níž měly být zdraženy některé druhy zboží. Vyskytly se zde také názory, že by bylo vhodnější zlevnit dětské ošacení i další potřeby pro děti. V Bratislavě byly vysloveny připomínky k tomu, proč dochází ke zvýšení důchodů I. a II. kategorie, když ve III., kde je nejvíce pracujících, se s ním nepočítá.

V několika krajích bylo zaznamenáno upozornění na potřebu přijmout taková opatření, která by zabráňovala zneužívání nových sociálních výhod, zejména v cikánských, ale i ostatních rodinách s více dětmi.

Krajské (městské) výbory strany ve svých informacích uvádějí, že důležitým činitelem ve vývoji politické situace je **orientace stranických, státních, hospodářských a společenských** orgánů i organizací v souladu se 4.zasedáním ÚV KSČ **zabezpečovat cíle vytyčené státním plánem.** Problémy neplněních

podniků se pravidelně zabývají předsednictva okresních výborů, podnikové a celozávodní orgány KSČ. Jsou přijímána opatření k prohloubení stranické kontroly, častěji se využívá formy výjezdních zasedání, do závodů se vysílají pracovní skupiny složené z tajemníků, členů OV KSČ i pracovníků aparátu. Vytváří se tím výrazný tlak na zrovnoměnění plnění úkolů hospodářských plánů i na snižování skluzů vzniklých počátkem letošního roku. Například okresní výbor Brno-venkov (Jihomoravský kraj) provedl pohovory s předsedy ZO KSČ, CZV a řediteli organizací s cílem odhalit základní příčiny neplnění a srovnat výpadky plánu. Tyto pohovory účinně přispěly ke snížení počtu neplnících podniků v okrese z 23 na 11. Podobně postupují i v ostatních krajích.

Přes mimořádné úsilí stranických orgánů, hospodářských pracovníků a zvýšenou aktivitu pracujících se nedaří řadě podniků zabezpečit úkoly. Rychlejšímu postupu při likvidaci dluhů brání řada problémů, především v oblasti dodavatelsko-odběratelských vztahů, nedostatečné materiální zabezpečení výroby, málo účinná pomoc středního článku řízení a jeho schopnost řešit věcné problémy. To vše vyvolává kritiku pracujících a negativně se odráží v jejich názorech na vnitropolitickou situaci i přístupech k rozvoji pracovní iniciativy. Například v Bratislavě nemá k.p. Meopta zabezpečeny dodavatelské vztahy, zejména u speciální výroby (činí 50 % z celkového objemu), které mají být dořešeny na úrovni resortu až v červenci 1987. S těmito potížemi se potýkají nejen podniky, které usilují o vyrovnaní dluhů v plnění plánu, ale i organizace, které zatím za cenu mimořádných opatření úkoly plní. V organizaci a řízení převládá operativa, časté změny výrobního sortimentu ap.

V Severomoravském kraji jsou největší problémy s plněním hospodářských úkolů v o.p. Tatra Kopřivnice. POV KSČ Nový Jičín proto soustavně sleduje zdejší situaci. Z koncepce rozvoje metalurgické základny podniku, kterou si stranický orgán nechal předložit vyplývá, že limitující článek tvoří kovárna,

jenž může velmi nepříznivě ovlivňovat plnění výroby i v návazných provozech. Strojní zařízení kovárny pracuje bez modernizace 25 let, převážně ve třech směnách a v nepřetržitém provozu. Důsledkem je nízký technický stav, časté havárie strojů. Obdobná situace "dělení materiálu", v zápustkárně a kalírně. O pomoc byl požádán generální ředitel automobilového průmyslu a o situaci je informováno FMVS. Předsednictvo OV KSČ vyjádřilo přesvědčení, že rovněž oddělení pro stranickou práci v průmyslu ÚV KSČ bude tomuto problému věnovat pozornost s cílem usplňovat schvalovací řízení zpracované studie rozvoje "kovárny" podniku Tatra Kopřivnice.

Územní stranické orgány a organizace soustřeďují ve smyslu přijatých vlastních POZ v současné době úsilí na **zabezpečování závěrů 5. zasedání ÚV KSČ**. Konstatují, že pracující potvrzují správnost přijatých východisek k urychlení sociálního a ekonomického rozvoje naší společnosti, ale připomínají také nezbytnost jejich důsledné realizace na všech stupních řízení. Komunisté jsou seznamováni s výsledky jednání ústředního výboru především na aktivech, členských schůzích a ostatní občané na veřejných stranických schůzích. Zároveň je zajišťováno rozpracovávání úkolů do vlastních podmínek. Například sekretariát severočeského KV KSČ rozhodl vedle jiného o tom, že do konce I. pololetí t.r. projedná za přítomnosti politických pracovníků výsledky práce jednotlivých oddělení z hlediska uplatňování metod a forem na základě požadavků 5. zasedání ÚV KSČ.

Krajské (městské) výbory strany uskutečňují porady tajemníků OV KSČ. Například v Severomoravském kraji byl na nich položen důraz na posouzení úrovně plnění hospodářských plánů, tematika vědeckotechnického rozvoje bude projednávána na zasedáních stranických orgánů PV, CZV a výborů ZO KSČ v podnicích v závěru měsíce dubna s tím, že s jejich výsledky budou seznámeny členské schůze v měsíci květnu. Spolu s tím budou rozpracovány na místní podmínky a úkoly kolektivu podniku ve vazbě na přestavbu hospodářského mechanismu i usměrňován rozvoj

pracovní iniciativy na počest 70. výročí VŘSR. Na poradě tajemníků pro politickoorganizační práci okresních výborů došlo v tomto kraji k výměně zkušeností z uplatňování forem a metod práce volených orgánů, tajemníků a aparátu z realizace závěrů 3. a 4. zasedání ústředního výboru a XVII. sjezdu v ZO KSČ. Současně se hovořilo o výsledcích výročních členských schůzí, jak se do stranické práce daří promítat lednové zasedání ÚV KSSS a jak postupovat při zabezpečování usnesení 5. zasedání ústředního výboru. Kriticky a sebekriticky byla zhodnocena práce stranického aparátu i aktivistů okresních výborů. V závěru porady byla zdůrazněna potřeba zbavit se formálních návyků, stereotypu v činnosti a více času věnovat aktivní pomoci přímo v základních organizacích při řešení problémů.

Ve Středočeském kraji se uskutečnila začátkem dubna seminární porada vedoucích tajemníků OV a vedoucích funkcionářů KV KSČ. Jejím cílem bylo poradit se jakými formami a metodami stranické práce budou po 5. zasedání v kraji zabezpečovány závěry XVII. sjezdu strany. Mimo jiné byla na ní vyjádřena připomínka, aby ÚV KSČ svolával vedoucí tajemníky okresních výborů v určitých časových periodách na celostátní porady. Dále pak, aby ústřední výbor a jeho jednotlivá oddělení zvýšila nároky a postupovala důsledněji při uplatňování vedoucí úlohy strany vůči středním článkům řízení, kde se celá řada problémů neřeší, přesouvá se na další stupně řízení a přetrvávají zde staré přístupy k plánování a řídicí činnosti.

Problematikou probíranou 5. zasedáním a její aplikací na vlastní podmínky se nyní zabývají některé krajské (městské) výbory strany. Například východoslovenský KV KSSS zhodnotil na svém jednání 1.4.1987 plnění úkolů a usnesení k vědeckotechnickému rozvoji z roku 1983 a vytyčil směry dalšího postupu při využívání tohoto intenzifikačního činitele při zabezpečování strategie sociálně ekonomického rozvoje společnosti. Hlavní důraz položil na rozvoj nosných odvětví, jako je strojírenství, elektrotechnika, chemický, spotřební a potravinářský průmysl.

Zvláštní pozornost byla věnována stavebnictví a jeho úloze při modernizacích a rekonstrukcích výrobních zařízení. Zasedání KV KSS se zabývalo rovněž otázkou zavádění robotů a mikroprocesorů, důslednějším využíváním výzkumné a vývojové základny. V této souvislosti bylo uloženo vybudovat v osmé pětiletce v podnicích v rámci kraje nejméně 420 robotizovaných pracovišť. Intenzivněji se bude postupovat v budování přímých vztahů s podniky členských zemí RVHP a na úseku biotechnologií. Zvýšené nároky jsou kladeny na práci strany, jednotlivých komunistů a řídicích pracovníků při výchově a vzdělávání talentované mládeže a odborníků pro naše národní hospodářství.

Pokračují **veřejné schůze strany**, na kterých jsou pracující a občané na základě závěrů VČS seznamováni se zabezpečením úkolů roku 1987 a osmé pětiletky. Jejich ukončení se předpokládá v měsíci dubnu. Pomaleji postupuje MěV KSČ v Praze, kde proběhly veřejné schůze v 56,5 % základních organizací, v působnosti MěV KSS Bratislava 55,7 %. Ve zvýšené míře na základě předcházejících pozitivních zkušeností jsou organizovány v menších pracovních kolektivech. Více se začínají prosazovat myšlenky Zásad přestavby hospodářského mechanismu v ČSSR a 5. zasedání ÚV KSČ v konkrétních přístupech k nastoleným problémům v referátech a diskusích. Na základě poznatků z vývoje hospodářských úkolů na většině veřejných schůzích vystupují do popředí problémy řešící zvládání poruch v dodavatelsko-odběratelských vztazích, MTZ, plynulosti výroby v podmínkách jednotlivých pracovišť. Poukazuje se na potřebu zvýšení úrovně řídicí a organizačnické práce, kdy řada vedoucích hospodářských pracovníků dosud benevolentně přistupuje k řešení problémů, zdůrazňována je rovněž nutnost jednoznačnější funkční kompetentnosti. Jak uvádí severomoravský KV KSČ přemíra problémů z výrobní oblasti, která svým charakterem přísluší výrobním poradám, svědčí i o rezervách v práci odborových organizací.

MěV KSS Bratislava připomíná, že společným jmenovatelem mnoha diskusních vystoupení byla kritika (i když ne vždy adresná) na špatnou organizačnickou práci řídicích pracovníků, kteří

nedostatečně informují a málo se radí s pracujícími o přístupech a cestách k překonávání problémů. Rovněž uvádí, že přes určité zmírnění kritičnosti zpráv oproti VČS, v diskusi silně zaznívá snaha věci důsledněji řešit.

Rovněž poznatky východočeského KV KSČ přes řadu rozdílů diskuse potvrzují zájem pracujících o energičtější prosazování intenzifikačních programů. Na odhalování nedostatků v oblasti dodržování pracovní doby, technologické kázně, kvality výroby, šetření palivy a surovinami byla zaměřena pozornost v Pletě Banská Štiavnica, Izomatu Nová Baňa a dalších ve Středoslovenském kraji. Připomínky k úrovni plánování nadřazených hospodářských orgánů byly vznášeny v Severočeském kraji, například v Textilaně Liberec, Bytexu Vratislavice, kde před tím došlo k objektivizaci plánu.

Pochopení úsilí komunistů čestně se vyrovnat se stanovenými úkoly se odráží v pracovních iniciativách, se kterými jsou schůze zpravidla seznamovány a svědčí o podpoře cílů vytyčených na VČS. Například závazky zemědělců JZD Senice na Hané (Severomoravský kraj) na zvýšení produkce přesahují hodnotu 1 mil. Kčs. Kolektiv dojiček JRD Doľný Kubín ve Středoslovenském kraji se zavázal, že 65 % dosud dodávaného mléka v první jakostní skupině zvýší na 85 %. K odpracování 50 rekordních směn se zavázal kolektiv ze závodu 2 NHKG Ostrava.

Shodnost poznatků krajských (městských) výborů strany je v tom, že průběh veřejných stranických schůzí potvrzuje zájem pracujících a jejich odhodlání zabezpečit plánované úkoly, přispět svým dílem k naplnění sjezdových závěrů. Přes výrazný podíl veřejných stranických schůzí na růstu aktivity pracujících a občanů podtrhuje severomoravský KV KSČ nutnost dalšího zvýšení nároků na každodenní masovou politickou práci i potřebu posílení její účinnosti. Poznatky územních stranických orgánů ukazují, že ne všechny veřejné schůze strany mají mobilizační charakter.

Některé pouze informují o úkolech základních organizací a nedaří se plně získat pracující za jejich plnění, místy byla podceněna organizační, ale zvláště obsahová příprava schůzí. Okresní výbory strany tyto otázky sledují a usilují o jejich řešení.

V souvislosti s přípravou a průběhem okresních konferencí pionýrských pracovníků věnovaly stranické orgány **pozornost práci s mládeží**. Na jednání bylo poukazováno kriticky na některé nedostatky v práci vedoucích pionýrských skupin, organizací PO SSM, ale i na spolupráci s ROH a dalšími organizacemi Národní fronty. Řada připomínek byla k potřebám s uvolňováním pionýrských vedoucích na schůzky pionýrských skupin, na letní pionýrské tábory a k návrhu nových programových a organizačních zásad pro práci PO SSM, k pozdnímu předložení návrhu úprav stanov SSM, k tomu, zda je účelné realizovat poměrně vysoký počet soutěží v různých termínech atd.

Skončily celozávodní a probíhají okresní konference SSM. Na nich se hodně hovořilo o přestavbě hospodářství ČSSR, o kvalitnění a oživení činnosti SSM. V diskusi na konferencích, například v Západočeském kraji zazněly názory hlavně k pracovním a sociálním otázkám mládeže. Je kritizováno, že Svaz mládeže ne vždy dokáže obhájit zájmy vlastních členů. Například po zavedení nových mzdových tarifů druhé etapy ZEÚMS je na tom řada mladých lidí hůře než jejich starší spolupracovníci, i když odvádí lepší a kvalitnější práci. Nedůsledně je řešena bytová otázka, dlouhé čekací lhůty jsou i na družstevní byty.